

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΓΕΩΛΟΓΩΝ (ΣΕΓ)

Έτος ιδρύσεως 1961.

Μέλος της European Federation of Geologists (EFG)

Διδότου 26 - 106 80 Αθήνα

Τηλ. 6974895326, www.geologist.gr, email: info@geologist.gr

Αριθ. Πρωτ. 416

Αθήνα, 16/09/23

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Η κακοκαιρία Daniel αποτελεί μέχρι σήμερα το πιο καταστροφικό πλημμυρικό φαινόμενο που έπληξε ολόκληρες περιοχές στην περιφέρεια της Θεσσαλίας και ο απολογισμός της επόμενης ημέρας είναι δραματικός για ανθρώπινες ζωές, περιουσίες και υποδομές.

Στην εποχή της κλιματικής κρίσης, η ένταση και η συχνότητα των φαινομένων πλέον αλλάζει και τα σχέδια αντιμετώπισης έντονων καιρικών φαινομένων οφείλουν να επικεντρωθούν στην πρόληψη και την έγκαιρη αντιμετώπιση.

Η αποτίμηση του γεγονότος και η συζήτηση για τις δυνατότητες μετριασμού ή και αποτροπής των συνεπειών πρέπει να βασιστούν σε σοβαρή διεπιστημονική συνεργασία και σε πραγματικά δεδομένα.

Στο πλαίσιο υλοποίησης της Οδηγίας 2007/60/EK, για την πληγείσα περιοχή είχε καθοριστεί η υψηλή επικινδυνότητα για τα επιμέρους σενάρια χαμηλής, μέσης και υψηλής περιόδου επαναφοράς, όπως και είχε συμπεριληφθεί στα σχέδια διαχείρισης κινδύνου πλημμύρας, που ολοκληρώθηκαν με καθυστέρηση το 2018 (ΦΕΚ 2685 Β 6/7/2018). Τα προτεινόμενα μέτρα όμως δεν ήταν απόλυτα εξειδικευμένα για την περιοχή, αλλά και οι προτεινόμενες παρεμβάσεις δεν έχουν ακόμα ολοκληρωθεί.

Πρέπει πλέον να γίνει κατανοητό ότι τα σχέδια διαχείρισης υδατικών πόρων καθώς και τα σχέδια διαχείρισης κινδύνου πλημμύρας δεν είναι απλά γραφειοκρατικές υποχρεώσεις της χώρας απέναντι στην Ε.Ε, αλλά ουσιαστικά εργαλεία για το σχεδιασμό παρεμβάσεων που θα διασφαλίζουν την επάρκεια υδατικών πόρων και την αποτροπή – κατά το δυνατό – καταστροφικών πλημμυρικών φαινομένων.

Η κλιματική κρίση οδηγεί σε φαινόμενα μεγαλύτερης έντασης και μεγαλύτερης συχνότητας. Η εναλλαγή περιόδων ξηρασίας και έντονων βροχοπτώσεων είναι κάτι που θα επαναλαμβάνεται συχνότερα στο μέλλον. Το 2021 στην Ευρώπη το 51% των γεγονότων από φυσικές καταστροφές, που προκάλεσαν το 85% των θανάτων και το 83% των οικονομικών καταστροφών, οφείλεται σε πλημμύρες σύμφωνα με τη παγκόσμια βάση δεδομένων. Κατά τη διάρκεια τέτοιων φαινομένων το νερό προκαλεί καταστροφές και ταυτόχρονα αντί να αποθηκεύεται χάνεται.

Υπό αυτό το πρίσμα, θα πρέπει να υπάρχει σοβαρή διεπιστημονική αντιμετώπιση του προβλήματος με ξεκάθαρες αρμοδιότητες σε επίπεδο Δήμων, Περιφέρειας και Υπουργείων και στελέχωση με εξειδικευμένο προσωπικό. Επίσης η συνεισφορά των Ερευνητικών Ινστιτούτων και Οργανισμών θα πρέπει να ενσωματωθεί στα σχέδια της πολιτικής προστασίας, οι δομές της οποίας είναι αναγκαίο να στελεχωθούν με εξειδικευμένο επιστημονικό δυναμικό.

Ειδικότερα όσον αφορά τις πλημμύρες, θα πρέπει να αλλάξει η συνήθης, μέχρι σήμερα, προσέγγιση με μεγάλες παρεμβάσεις στις εκβολές. Ανάλογα με τις συνθήκες κάθε περιοχής (γεωλογία, μορφολογία κτλ.) θα πρέπει να μειώνονται οι ροές με κατασκευαστικές παρεμβάσεις σε κατάλληλα σημεία στα ανάντη, ενώ ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί και στην συντήρηση των έργων.

Οι καταστροφικές συνέπειες του φαινομένου και ο τρόπος αντιμετώπισης δεν πρέπει να αποτελέσουν βήμα για «επείγουσες» αναθέσεις έργων «πυροσβεστικού χαρακτήρα» χωρίς μελέτη και αξιολόγηση των αιτίων που συνέβαλαν στην έκταση της καταστροφής. Προκειμένου οι περιοχές να θωρακίζονται απέναντι στα ακραία φαινόμενα, πιθανά θα πρέπει να επαναπροσδιοριστούν οι προδιαγραφές σχεδιασμού και υλοποίησης των έργων.

Απαιτείται επιπλέον, τόσο για τα αρμόδια Υπουργεία Περιβάλλοντος - Ενέργειας και Κλιματικής Κρίσης - Πολιτικής Προστασίας, όσο και για όλους τους συναρμόδιους φορείς, η θεσμική και οργανωμένη συνεισφορά των συναφών Ερευνητικών Ινστιτούτων και Οργανισμών. Θεωρείται επίσης αναγκαία η άμεση και ουσιαστική ενίσχυση με εξειδικευμένο προσωπικό της Περιφέρειας Θεσσαλίας και των αντίστοιχων Δήμων.

Ο Σ.Ε.Γ είναι διαθέσιμος να συμβάλλει στο σχεδιασμό των ανωτέρω ενεργειών μέσω των επιτροπών Υδατικών Πόρων και Φυσικών Καταστροφών, καταθέτοντας Υπόμνημα στα αρμόδια Υπουργεία με συγκεκριμένες προτάσεις, όπως οι έλεγχοι στις υδρογεωτρήσεις που είχαν κατακλυσθεί ως προς τη λειτουργικότητά τους και την ποιότητα του υπόγειου νερού, η ταμίευση των πλημμυρικών απορροών, ο τεχνητός εμπλουτισμός των υπόγειων υδροφόρων και η άμεση αξιολόγηση και εκτίμηση των κινδύνων που συνδέονται με κατολισθήσεις και διαβρώσεις εδαφών.

Με εκτίμηση,
Για το Δ.Σ. του Σ.Ε.Γ.

Ο Πρόεδρος Δ.Σ.

Ευάγγελος Σπυρίδωνος

Η Γεν. Γραμματέας Δ.Σ.

Μαρία Τζίμα